

na terytorium naszej diecezji (w Prudniku) przebywał internowany ks. kard. Stefan Wyszyński.

Ostatecznie, dzięki Bożej Opatrzności, wierze i odwadze wielu ludzi, kształtujący się Kościół opolski przetrwał lata ucisku i 16 grudnia 1956 r. na polecenie papieża Piusa XII przybył z Sandomierza na nasze ziemie jako pasterz bp Franciszek Jop.

Aktualny widok na katedrę opolską

Czy wiesz, że ...

W wyniku zmian w 1945 r. kształtu terytorialnego Polski w grudniu 1950 r. zamieszkiwało Śląsk Opolski 1 mln 390 tys. osób, wśród których było ponad 750 tys. osób miejscowego pochodzenia, 260 tys. repatriantów ze wschodnich terenów przedwojennej II Rzeczypospolitej, ponad 320 tys. przesiedleńców z Polski centralnej oraz około 60 tys. reemigrantów i ludzi, których pochodzenia regionalnego nie da się ustalić. W przeważającej mierze była to ludność katolicka.

50 LAT
DIECEZJI
OPOLSKIEJ
BLIŻEJ BOGA-CZŁOWIEKA

Nowenna niedziel
przed rozpoczęciem jubileuszu
50-lecia diecezji opolskiej

Zdzieszowice, 13 lutego 2022 r.

CZĘŚĆ I

Z HISTORII DIECEZJI OPOLSKIEJ – 1945–1956

Dzisiaj rozpoczynamy nowennę niedziel przed rozpoczęciem jubileuszu diecezji opolskiej. Przygotowując się do tego wydarzenia przez dziewięć kolejnych niedziel, chcemy zaprosić Was, Najmilsi, do poznania historii powstałej przed 50 laty diecezji opolskiej i okoliczności, które doprowadziły do jej utworzenia, jak również do wspólnej modlitwy w czasie niedzielnej Eucharystii oraz popołudniowego nabożeństwa. Będziemy prosić Boga, byśmy dzięki Jego łasce, jako wspólnota Kościoła lokalnego, zawsze podążali razem i wiernie za Jezusem, tworząc otwartą i służebną wspólnotę wiary.

Zgłębiając początki historii naszej diecezji, trzeba sięgnąć do roku 1945. W nieco ponad trzy miesiące po zakończeniu w Europie działań wojennych, dokładnie 25 lat od *Cudu nad Wisłą*, 15 sierpnia 1945 r., w kontekście nowej rzeczywistości polityczno-narodowościowej na naszych ziemiach, decyzją papieża Piusa XII powołano Administrację Apostolską Śląska Opolskiego. Był to początek długotrwałego procesu kształtowania się administracji kościelnej na ziemiach zachodniej Polski. Warto nadmienić, że administratury apostołskie powstają zazwyczaj na terenach misyjnych lub terenach, gdzie

przebieg granic państwowych nie jest jeszcze do końca uregulowany odpowiednimi traktatami – tak było na ziemi Śląska Opolskiego. Zatem narodziny naszej diecezji należy wiązać z tym burzliwym okresem w dziejach ludzkości, jakim była II wojna światowa, oraz z jej przykrymi konsekwencjami takimi jak: bieda, zniszczenia wojenne, zmiany dotychczasowych granic i przesiedlenia tysięcy ludzi.

W powojennych latach, obok odbudowy murów wielu domostw i świątyń, czymś niemniej istotnym było odbudowanie ludzkiej godności, poczucia międzyludzkiej wspólnoty i przynależności religijnej. Tego zadania jako pierwszy podjął się ks. Bolesław Kominek, którego kard. August Hlond mianował administratorem apostolskim Śląska Opolskiego. We wrześniu 1945 r. ks. Bolesław Kominek odbył ingres do kościoła pw. Podwyższenia Krzyża św. w Opolu, który od tej pory zaczął pełnić funkcję katedry. Administrator

kard. August Hlond

ks. Bolesław Kominek – późniejszy kard.

Apostolski w latach powojennej zawieruchy troszczył się o odbudowę zniszczonych świątyń i klasztorów. Chrześcijanie tamtych dni nie zapomnieli również o odbudowie szkół, domów starców i pełnieniu licznych dzieł miłosierdzia, które miały przyczynić się do ukazania piękna chrześcijańskiego życia.

Z inicjatywy ks. Bolesława Kominka powstała Drukarnia i Wydawnictwo Świętego Krzyża w Opolu, jak również Księgarnia św. Krzyża. Dzięki niej *Dobra Nowina o zbawieniu* mogła odtąd szybciej i lepiej docierać do wielu osób. O tym, jak ważna jest misja Drukarni i Wydawnictwa Świętego Krzyża, może świadczyć chociażby fakt, że przez wszystkie lata swojej działalności rozdysponowała 5 mln sztuk modlitewników „Droga do nieba”, z których do dziś korzystamy w naszych wspólnotach parafialnych.

Kimś, bez kogo trudno wyobrazić sobie funkcjonowanie Kościoła, są osoby duchowne. Dlatego 15 sierpnia 1949 r. erygowano w Opolu Wyższe Seminarium Duchowne, które po 3 latach zostało przeniesione do Nysy. To w nim – poprzez formację duchową i intelektualną – dorastali przyszli kapłani.

Lata 1945–1956 to także okres wielkiej nienawiści ateistycznego aparatu komunistycznego wobec Kościoła. W roku 1951 zmuszono do ustąpienia z urzędu ks. Bolesława Kominka, a w jego miejsce powołano przychylnego komunistom ks. Emila Kobierzyckiego. Władze ingerowały we wszelką działalność Kościoła; inwigilowano duchowieństwo, wypędzano proboszczów z ich parafii, zamknięto klasztory, a siostry zakonne wysiedlano do obozów pracy. Ponadto znacjonalizowano Drukarnię i Wydawnictwo św. Krzyża. W tym okresie, od października 1954 r. do października 1955 r.,